

KIZILAY

**CUMHURBAŞKANIMIZ SÜLEYMAN DEMİREL
KIZILAY'I ZİYARET ETTİ • 15 Ocak 1994 •**

ÖZEL SAYI

KIZILAY **DERGİSİ**

1994
O C A K
ÖZEL SAYI

●
Sahibi :

Türkiye Kızılay Derneği
Adına
Genel Başkan
Dr. KEMAL DEMİR

●
Genel Yayın Yönetmeni
Gn. Bşk. V.
NÜRETTİN ÖZDEMİR

●
Yazı İşleri Md.
COŞKUN ÇOLAK

●
Yazı ve Haberler
GÜLTEKİN ÖZDEMİR

●
Teknik Yönetmen
VAHDET SİPAHİOĞLU

●
Fotoğraflar
BAHATTİN HASKOKAR

●
BASKI
FİLİZ MATBAASI

*Hilâliahmer aza adedinin
Memleketin rûsd-ü ictimaisile
mütenasip bir dereceye
varmasını ve bütün milletin
bu tenasübü temin etmesini
temenni eylerim.*

K. Atatürk

İNSANLIK VE ŞEFKAT
KURUMUMUZ KIZILAY'IMIZA
TAKDİR, TEBRİK VE TEŞEK-
KÜRLERİMLE.

S. DEMİREL
15 OCAK 1994

15 Ocak 1994

"Türkiye Kızılay Derneği,, bu büyük insanlık ve şefkat kurumu, milletimizin sevgi ve güvenini haklı olarak kazanmıştır. Milletimiz, kanı ile, malı ile, her şeyden önemlisi gönü ile bu ulusal ve uluslararası onur ve itibara sahip olan Kızılay kurumunun şerefindedir. Dil, din, ırk, renk, cins farkı gözetmeksizin insanlığın hizmetinde olan Kızılayımıza yaptığı hizmetlerden dolayı tebrik ediyorum. İnsanlığa hizmet Allah'a hizmettir. Türk Kızılaycılarının tümünü sevgi ile selâmlıyorum. Başarılarının devamını diliyorum. Milletimizi, bu büyük kurumumuza sahip çıkmaya, onu kucaklamaya devam etmeye çağırıyorum.

S. Demirel
Cumhurbaşkanı

15 OCAK 1994

"Türkiye Kızılay Derneği"

bu büyük insanlık ve şefkat kurumu,

milletimizin sevgi ve güvenini haklı olarak kazanmıştır.

Milletimiz, kanı ile, malı ile, her şeyden önemlisi gönü ile bu ulusal ve uluslararası onur ve itibara sahip olan Kızılay kurumunun yanındadır.

Dil, din, ırk, renk, cins farkı gözetmeksizin insanlığın hizmetinde olan Kızılay'ımızı yaptığı hizmetlerden dolayı tebrik ediyorum.

İnsanlığa hizmet Allah'a hizmettir.

Türk Kızılaycılarının tümünü sevgi ile selâmlıyorum. Başarılarının devamını diliyorum. Milletimizi, bu büyük kurumumuza sahip çıkmaya, onu kucaklamaya devam etmeye çağırıyorum.

S. Demirel
Cumhurbaşkanı

CUMHURBAŞKANIMIZ SÜLEYMAN DEMİREL KIZILAY'I ZİYARET ETTİ

Cumhurbaşkanı Demirel Kızılay'ın Renda Köşkü'ne gelişinde, Genel Başkan Dr. Kemal Demir tarafından karşılandı. Cumhurbaşkanı'nın ziyaretinde, Kızılay Genel Merkez Kurulu ve Yönetim Kurulu üyelerinin tamamı hazır bulundular.

CUMHURBAŞKANI
**SÜLEYMAN
DEMİREL**

TÜRK
KIZILAYI'nı
ATATÜRK'ün

"YURTTA SULH
CİHANDA SULH"

İLKESİ

DOĞRULTUSUNDA
DÜNYA

BARIŞINA

YAPTIĞI KATKILAR
VE İNSANCIL

YARDIMLARINDAN
DOLAYI, 1994 YILI

"ATATÜRK
ULUSLARARASI
BARIŞ ÖDÜLÜ"ne

ADAY GÖSTERDİ.

DEMİREL : "Ne zaman sıkıştıysak Kızılay'a koştuk; yani, devlet olarak da size koştuk; biliyorduk ki, size havale edeceğimiz her görev yapılır."

CUMHURBAŞKANI SÜLEYMAN DEMİREL'İN KIZILAY'I ZİYARETİNDE YAPTIĞI KONUŞMA

Türkiye Kızılay Derneği'nin değerli Başkanı'nı ve Yönetim Kurulu'nun değerli üyelerini selamlamaktan büyük bir mutluluk duyuyorum. Evvela, sözlerimin başında, bana tevcih buyurduğunuz bu şeref madalyasından dolayı, gurur duyduğumu ve bunu bir onur madalyası olarak saklayacağımı ifade etmek isterim.

Kızılay'ımızın faaliyetleriyle, Sayın Başkan'ın söylediği gibi, nerede olursam olayım, hep ilgilenmişimdir. Sebepleri vardır, sebeplerinin başında, Kızılay'ın yapmakta

olduğu insani görevin bihakkın yapıldığına olan inancımdır birincisi ve bundan önce geleni de bu insani görevin fevkalade mukaddes bir görev olduğuna inancımdır. Sizler senelerdir bu büyük kurumu, Türk Kızılayı'nı, Türk Kızılaycıları olarak ayakta tutunuz, ona itibar kazandırdınız, onun itibarını korudunuz ve Kızılay'ı Türkiye'nin örnek kurumlarından birisi haline getirdiniz. Ayrıca, sadece ulusal kurum değil, aynı zamanda bir uluslararası kurum haline de getirdiniz; sizlere tebriklerimi sunuyorum. Bu gayretiniz Cenabı Al-

lah'ın indinde makbuldür; büyük sevap işlediniz, ıstırap içerisinde bulunan insanlara el uzattınız ve bunu da çok değerli bir biçimde yaptınız. Ben sizi, devlet hayatı içinde bulunduğum uzunca süre içerisinde, her sıkıntılı zamanda âdeta benim sıkıntımı giden ve üzüntümü hemen hemen benimle paylaşan bir kurum olarak nerede dert varsa orada buldum; 14 Mart 1992 günü sabahı ben Erzincan'a varmadan siz Erzincan'daydınız; 13 Mart akşamı Erzincan yıkılmıştı ve 656 vatandaşımız hayatını kaybetmişti. Ben Erzincan'a vardığım

Kızılay Genel Başkanı Dr. Kemal Demir, Kızılay'ın büyüyüp güçlenmesine yaptığı katkılarından dolayı, Cumhurbaşkanı Demirel'e Kızılay'ın altın madalyasını verdi.

zaman, ki sabahın en erken saatiydi, Kızılay oradaydı; hastanesiyle, Genel Başkanı'yla, doktorlarıyla, hemşireleriyle, biraz sonra fırınıyla, ekmeğiyle oradaydı. Ben sizi 11 Nisan 1991 tarihinde, Cudi Dağları'nın eteklerinde, 2.600 metre yükseklikte, Türkiye'ye intikâl etmiş 600 bin kişiye yardım vereceğiz diye uğraşırken, Işıkveren kasabasında buldum. Ben sizi, 1990 Nisanı'nda 85 günde 350 bin kişinin çıkarılıp Türkiye'ye postalandığı Bulgaristan göç hadisesi dolayısıyla Kapıkule'de buldum. Hep böyle yan yanaydık ve hep bu ıstıraplar karşı-

sında gönlümüz aynı şekilde atıyordu. Ne zaman sıkıştıysak Kızılay'a koştuk; yani, devlet olarak da size koştuk, biliyorduk ki, size havale edeceğimiz her görev yapılır. Hac mevsiminde hacılarımıza gösterdiğiniz ilgi her türlü takdirin üstündedir. Onun dışında, Kuzey Irak'taki masum insanlara, hepsi bizim kardeşimizdir, bir büyük çalkantının sonunda, kırılan dökülen her şeyin sarılmasında siz orada oldunuz. Biraz evvel ifade ettiniz, Nahçıvan'da açlık tehlikesi belirdiği zaman Kızılay'ımız oradaydı. Azerbaycan'da aynı tehlike olduğu

zaman Kızılay'ımız oradaydı. Bosna-Hersek için verdiniz gayretleri, gerçekten gösterdiğiniz gayretleri bütün dünyanın nazarı dikkatini celledecek kadar önemli sayarım. Fevkalade ağır şartlar içerisinde, oradaki insanlara el uzatmak için didindiniz, çarpındınız ve elinizden gelen her türlü gayreti gösterdiniz. Somali'de insanlar açlıktan ölüyordu, orada oldunuz. Bunları hiçbir reklam yapmadan, büyük bir tevazu içerisinde yaptınız.

Yalnız, sizin reklam yapmanıza gerek olmadığı meydana çıkmıştır; çünkü, Türk halkı ancak güvendiğine

destek verir. Türk vatandaşı, Türk halkı size güveniyor, Kızılay'ımıza güveniyor, Kızılaycılarımıza güveniyor. Kızılay'ımız ve Kızılaycılarımız denildiği zaman, buna herkes çok sıcak bakıyor, sevimli bakıyor, samimi bakıyor ve vatandaşım evini, yerini Kızılay'a bıraktığı zaman, malını mülkünü Kızılay'a bıraktığı zaman çok büyük bir sevap işlediğine kanidir; öyledir de. İşte size 136 parça emlak bırakılmış sadece 1993 yılı içerisinde. Bedeli?... Bedeli bence o kadar önemli değil yani, vatandaşım öbür dünyaya ebedi yolculuğa çıkarken, buradaki varlığını en emin el olarak size bırakıyor, en değerli el olarak size bırakıyor.

Kızılay'ımızın göstermiş bulunduğu gayretler saymakla bitmez. Sel olduysa Türkiye'nin içinde, Kızılay oradadır; toprak kaymışır Trabzon'un Maçka'sında, Kızılay oradadır, yangın olmuştur Kızılay oradadır; velhasıl, Allah tabii ki ülkemizi afetlerden korusun; ama, nihayet doğanın işleridir bunlar; nerede afet varsa, afetzedelerin ıstırabını gidermek, o ıstırabı onlarla paylaşmak için Kızılay'ın her şeyi oradadır; hekimi oradadır, mutfağı oradadır, ilacı oradadır, kendisi oradadır. Binaenaleyh, ben bugün buraya sizin hizmetlerinizi övmeye geldim; nezaket gösterip bana madalya verdiniz. Aslında, işte bu madalya, bütün bu hiz-

metlerin değerini çok iyi anladığının ifadesidir ve onu ifade etmeye çalıştım.

Halkıma bir çağrım var. Evvela, Kızılay'ımıza sahip çıktığı için Türk halkına, Türk milletine minnetlerimi, şükranlarımı sunuyorum Türkiye Cumhuriyeti'nin Devlet Başkanı olarak ve halkımız, ülkemizin her köşesinde, milletine, devletine hizmet eden kişileri de kurumları da ayırt etmekten en ufak bir sıkıntı çekmez ve gani gönüllüdür. İnsanlığın ve şefkatin bulunduğu bu müessesede dil, din, ırk, inanç, cinsiyet farkı gözetilmeksizin, yani, insanlığın varacağı en ileri umdeyi yıllarca önce kabullenmiş bulunan bu büyük kuruma vatandaşımız sahip çıkmaya, güvenmeye devam etmelidir ve edecektir; kanı dahil, canı dahil, malı dahil, bu müesseseyi kaniyla, varlığıyla desteklemeye devam edecektir, etmelidir. Benim söyleyeceğim şey, ben şahadet ediyorum ki, birçok misaller göz önüne alınırsa ve milletimin benim şahadetimi makbul sayacağını biliyorum ki, Kızılay'ımız bir gurur müessesemizdir, hepimizin övüneceği bir müessesedir. Binaenaleyh, bunu ülkemizin her köşesinde kucaklamaya devam etmeliyiz. Devam etmeliyiz ki, ıstırap sahibi insanlara el uzatılmış olsun. Kızılay'ı kucaklayan herkes kendi erişemediği yerde Kızılay vasıtasıyla

yapılan hizmetler suretiyle ıstırap sahibi insanları kucaklamaktadır. Ne kadar büyük bir mazhariyettir. Binaenaleyh, Kızılay sadece ıstıraba koşmuyor, ıstırap içerisinde bulunan insanların bu ıstırabını gidermeye koşmuyor, ona el uzatmak isteyen insanlara da vesile oluyor. Binaenaleyh, yaptığınız hizmetleri büyük bir takdirle karşılıyorum. Gayet yakından sizi takip ederek geldim. Bu müesseseyi çok parlak bir hizmet müessesesi olarak, insani hizmet müessesesi olarak, şefkat müessesesi olarak, itibarlı bir şekilde ayakta tuttuğunuz için ve onun itibarına yeni itibarlar kattığınız için size şükranlarımı sunuyorum.

Bütün bu düşüncelerimizin ifadesi olarak, Kızılay kurumumuzu Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu'nun her sene yapmakta olduğu Atatürk Uluslararası Barış Ödülü'ne aday gösterdim. Kanuna göre, bu kurumun kanununa göre, Cumhurbaşkanlığı'nın aday gösterme hakkı vardır ve kanun gayet açıklıkla ifade etmiştir ki, kimler buraya aday gösterilir; şöyle diyor : Atatürk Uluslararası Barış Ödülü için gösterilecek adayların tespitinde ve değerlendirilmesinde ırk, dil, renk, cinsiyet, din ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmez. Binaenaleyh, bu ayırımı gözetmeyen bu büyük müesseseyi, -yani, seçi-

cilerin bu ayırımı gözetmemesi lazım ve insanlığa bu kadar büyük hizmetlerde bulunmuş olan bu müesseseyi, çok kısa bir gerekçeyle aday gösterdim. Gerekçem şudur : Savaşta felakete uğrayanları koruyan, 12 Ağustos 1949 tarihli Cenevre Sözleşmesi gereği kendisine yönelik hizmetleri eksiksiz yerine getiren, barışta yurtiçi ve yurtdışında vukua gelen her türlü afet ve felaketlere karşı görevlerini sürdüren Türkiye Kızılay Derneği, son yıllarda başta Azerbaycan, Bosna-Hersek, Somali, Orta Asya ülkeleriyle diğer tüm ülkelere vermiş olduğu hizmetlerin, Atatürk'ün "Yurtta Sulh, Cihanda Sulh" ilkesi doğrultusunda, dünya barışına, uluslararası dostluk, anlayış ve iyi niyetin geliştirilmesine hizmetlerinden dolayı, tarafımdan, Atatürk Uluslararası Barış Ödülü'ne aday gösterilmeye layık görülmüştür.

Binaenaleyh, Kızılay kurumumuz hakkındaki düşüncelerim sadece benim size huzuruza gelip, heyecan duyup söylemek durumunda olduğum sözlerden ibaret değildir; bunlar bir belgeyle de kanıtlıdır.

Sizlere başarılar diliyorum. Bu büyük müesseseyi daha büyük yapmaya şevkle, heyecanla devam edeceksiniz; milletimiz de size canıyla, malıyla, parasıyla, puluyla ve hepsinden önemlisi gönlüyle destek ver-

meye devam edecektir ve 1994 senesinde, umalım ki, dünya şartları düzelsin. Dünya şartlarının bozulduğu yerde veya doğa şartlarının bozulduğu yerde Kızılay'ın üstüne daha çok yük geliyor. Umduk ki, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra dünyada sulh olur, sükun olur; aksine, Balkanlar'da, Kafkaslar'da maalesef, büyük olaylar oldu; henüz bu olaylar da neticeye varmış değildir. Sadece Kızılay marifetiyle biz burada insancıl görevleri yerine getiriyor değiliz. Türk diplomasisi, Türk Devleti, elindeki bütün imkânlarla buradaki ıstırapları

dindirmenin yollarını arıyor. Açıklıkla ifade edeyim ki, gerek Azerbaycan - Ermeni çatışmasında, gerekse Bosna-Hersek'te, gerekse Kuzey Irak'ta meydana gelen bütün bu olaylarda en çok çırpınan Türkiye'dir. Oradaki halklar da bunu biliyor. Biz Kızılay'ımızla, diplomamızla, devletimizin, Parlamentomuzun faaliyetleriyle, halkımızın gösterdiği ilgiyle, ne kadar yüce bir millet olduğumuzu bütün dünyaya göstermişizdir.

Hepinizi sevgiyle selamlıyorum, başarılarınızın devamını diliyorum.

Kızılay Genel Başkanı Dr. Kemal Demir, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in konuşmasının ardından şunları söyledi :

"Sayın Cumhurbaşkanım, size, bir kez daha izin veriniz lütfen, tüm Kızılaycıların şükranlarını arz edeyim. Sizin bu iltifatınız ve Kızılay'ı onurlandıran bu davranışlarınız, bu tutumunuz, Kızılay'a sahip çıkışınız, onu değerlendirişiniz, hiç şüphe etmeyiniz, bizi ve bizimle beraber bütün teşkilatımızı, Kızılaycıları gururlandıracak ve daha güçlü bir çalışma içerisine sokacaktır. Size değerli arkadaşlarımla yanınızda, Kızılay'ın bundan sonra da sizin güveninize layık olacak çalışmaları yapacağını, ona inanarak arz etmek istiyorum Sayın Cumhurbaşkanım. Teşekkür ederim."

DEMİR : "Sayın Cumhurbaşkanım, siz, bütün hayatınızda, siyasi hayatınızın her kesiminde, ilginizi Kızılay'dan hiç esirgemediniz."

KIZILAY GENEL BAŞKANI Dr. KEMAL DEMİR'in TÖRENDE YAPTIĞI KONUŞMA

Sayın Cumhurbaşkanım, lütfettiniz, Türk Kızılayı Genel Merkez Kurulu toplantısını teşrif ettiniz. Bu toplantı, 1994 yılının ve Kızılay'ın 126'ncı yılının ilk Genel Merkez Kurulu toplantısıdır. Yüksek bilgilerinizden olduğu gibi, Genel Merkez Kurulu, seçimle gelen 30 kişiden oluşmakta ve Tüzüğüme göre 4 - 5 bakanlık delege gönderebilmektedir; bakanlık delegelerinin söz hakları vardır; fakat oy hakları yoktur.

Genel Merkez Kurulumuz 1993 yılında 12 olağan toplantı yapmış ve 165 konuyu karara bağlamıştır. Genel Merkez Kurulu'na bağlı Yönetim Kurulu da 69 toplantı yapmış ve 2973 konuyu karara bağlamıştır.

Sayın Cumhurbaşkanım, vaktinizin çok değerli olduğunu bildiğim için, size bu toplantıyı teşrifinizden dolayı şahsımın, Genel Merkez Kurulu üyelerinin ve Türk Kızılaycılarının şükranlarını arz ettikten sonra, Kızılay'ın 1993 yılı ve özellikle son yıllara ait çok önemli çalışmalarıyla ilgili özet bilgi arz etmek istiyorum.

Konularımızı yakinen biliyorsunuz; afetler, sağlık konuları ve yardımlar ağırlık taşımaktadır. Tabii, sağlık konuları içerisinde, özellikle sizin de yakından ilgilendiğiniz kan konusunda önemli gelişmeler olduğunu belirtmeliyim. 1993 yılında 407 bin ünite kan toplandı. Daha önemli olanı, eski yıllarda olduğundan farklı olarak son yıllarda sivil vatandaşlarımızın bağışlarında büyük bir artış görülmeye başlamıştır. Sivil vatandaşların kan bağışları içerisindeki oranı yüzde 56.3'e ulaşmıştır. Bu oran yüzde 20'lerde, 30'larda, 40'larda seyrederek bu gelişme noktasına gelmiştir.

Yardımlarımız özellikle, önemli bir çalışma içerisinde yürütülmektedir. Yakın zamana kadar Kızılay, daha ziyade ülke içindeki yardımlarda yoğun bir çalışma yapardı; bu son yıllarda bölgemizdeki gelişmeler, özellikle Körfez bunalımı, Asya ve Avrupa'daki ülkeler arası deyişle yeni cumhuriyetlerin meydana gelmesi ve o bölgelerdeki çatışmalar Kızılay'ın dış yardımlarını daha etkili ve daha güçlü hale

getirme durumunda kalmıştır. 1993 yılında iç yardım olarak 35 milyar yardım yapılmıştır. Bunun içerisinde Bosna-Hersek'ten gelmiş, İstanbul'da misafirhanede misafir olarak kalanlara devamlı olarak yapılan yardımlar, Ahıska Türklerine ve Kuzey Iraklı sığınmacılara yapılan yardımlar da bunun içerisinde.

Yurtdışı yardımları, 1992 ve 1993'ü ağırlıklı olarak birbirine eklemek suretiyle değerlendirmek istiyorum. Kızılay, 1993'te 24 ülkeye yardım ulaştırdı, bir kısmını da kendisi bizzat orada dağıttı ve bunlar gıdaydı, ilaçtı, tıbbi malzemeydi. 1992 ve 1993 yılında bazı ülkelere, Sayın Cumhurbaşkanım, 30 - 31 defa, bazılarına 10 defa, 8 defa sefer yapılmak üzere 36 yabancı ülkeye Kızılay eliyle, devletimizin yardımı ulaşmıştır; ulaşan yardım devletimizin yardımıdır. Bunun içerisinde hükümetimizin finanse ettiği yardım vardır; bunun içerisinde, bir kısım kuruluşların finanse ettiği yardımlar vardır. Kızılay'ın özkaynaklarından sağlanan yardımlar vardır

ve halkımızın, o her sıkıntılı zamanda yardım elini boş bırakmayan halkımızın yardımları vardır.

1992 ve 1993 yıllarında 36 yabancı ülkeye, 220 milyon Amerikan Doları karşılığı değerinde yardım malzemesi gönderilmiştir. Bu, 282 000 ton olmuştur. Tabii, bunların bir kısmı uçakla, bir kısmı gemiyle, bir kısmı da karadan gönderilmiştir. 16 uçak doldurulmuştur, 652 TIR, 43 gemi yüklenmiştir. Tabii, ağırlıklı olarak Bosna-Hersek'ten rakamlar vermek istiyorum.

1991 yılının Kasım ayında, hükümeti kurduğunuz zaman, henüz güvenoyu almadan, sizin talimatınızla bir yardım başlatılmıştır ve bu yardımı Kızılay araçları Bosna-Hersek'in merkezine, Saraybosna'ya kadar götürebilmiş ve dağıtabilmişlerdir. Onu takip eden 1992 Martı'nda da Saraybosna'ya gidebilmişizdir; ama, ondan sonra, çevreden dolaşarak, Sırp-ların engellediği yollardan geçemediğimiz için, içeriye de giremeyerek, dışarıdan bazı yardım kuruluşlarına, yakın bilginiz olan yardım kuruluşlarına verilmek suretiyle Bosna - Hersek halkına ulaştırılmıştır.

Bosna - Hersek'e, 1991 Kasımı'ndan bu yana 7 bin ton gıda ve ilaç gönderilmiştir; 11 milyon Amerikan Doları değerindedir. Nakit olarak da 5.2 milyon Amerikan Doları değerinde para gönderilmiştir. Bu yapılmış olan bağışlar Alman Markı'na çevrilmiş ve Bosna - Hersek Hükümeti Maliye Bakanlığı'nın Almanya'daki bir bankadaki hesabına yatırılmıştır ve hemen arkasından tahkik edilmiş ve Bosna-Hersek Hükümeti'nin nakit olarak gönderilen parayı da muntazaman alma imkânına sahip olduğu görülmüştür. Bosna - Hersek yardımları bugün de devam etmektedir. Böylece, Bosna-Hersek'e bugüne kadar nakit ve aynı yardım olarak 16.2 milyon Amerikan Doları karşılığı yardım ulaştırılmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanım, Azerbaycan'a ise 1992'de 3.5 milyon Amerikan Doları karşılığı, 1993'te önce 1 milyon Amerikan Doları karşılığı yardım malzemesi gönderilmiştir. 1993'te hükümetimiz, Ermenistan'la savaş dolayısıyla evinden ayrılmak ve bir başka yere yerleşmek ihtiyacı bulunanların barındırılmalarını sağlamak amacıyla Azerbaycan'da bir yerleşim projesi uygulanmasını istemiştir. Bunun için muayyen miktarda bir para ayırmıştır. Azerbaycan'da, Berde'de 1.000 mevcutlu bir de Ağcabedi'de 1.000 mevcutlu olmak üzere toplam 2.000 çadır kurulması öngörülmüştür.

Sayın Cumhurbaşkanım, Azerbaycan'ı teşrif edeceksiniz, Azerbaycan ziyaretiniz olacak. İçeride, girişteki panolarda Azerbaycan'daki son durumu resimlerle, Basın Müşavirimizin orada tespit edip getirdiği resimlerle size arza hazır durumdayız. Berde kampına 900 çadır yerleştirilmiştir ve bu 900 çadıra sığınmacılar, daha doğrusu konuklar alınmaya başlanmıştır. 333 aile yerleşmiştir iki gün öncesine kadar; yaklaşık 1.640 Azerbaycanlı yerleştirilmiştir. Bunların müşterek kullanacakları mutfakları yapılmıştır, tuvaletleri yapılmıştır,

miştir, okul çadırları kurulmuştur; iki hamam inşaatı devam etmektedir ve tabii, Azerbaycan Hükümetiyle ve Azerbaycan Kızılayı ile yapılmış olan anlaşma gereği, altyapıyı Azerbaycan Hükümeti yapacak, hazırlayacak; elektriği, suyu ve diğer hizmetleri getirecek, çadırları ve diğer ihtiyaçları Kızılay kuracak ve üç ay aralıksız, Kızılay, oradaki misafirlere, Azerbaycanlı misafirlere yiyecek içecek ikmalini de tamamlayacak.

Ağcabedi'de 900 çadır yapılmıştır; fakat, altyapı tamamlanamadığı için henüz oraya daha misafir alınmasına başlanamamıştır. Maalesef, altyapı, belirtilen zamanda yapılamadığı için bir gecikme meydana geldi; çamurların üzerine çadırları kurmak durumuyla karşı karşıya kaldık. Fakat şimdi, Berde kampı eğer orada teşrif edip görme imkanınız olursa, bir programı varsa, sizin de göreceğiniz gibi, çalışır, işler hale gelmiştir. Tabii, sağlık ünitesi de hizmetini yürütmektedir orada.

Sayın Cumhurbaşkanım, Kuzey Irak projesi de uygulanmaktadır. Dohuk'ta, Erbil'de ve Süleymaniye'de dağıtım merkezleri kurmuşuzdur. Bir yıl süreyle bu merkezlerden, Kuzey Iraklılara ve oradaki Kuzey Iraklı Kürtlere, Türklere, Türkmenlere, Süryanilere, o bölgede yaşayanlara, hiçbir ayırım yapmadan bu yardımın ulaştırılmasına başlanmıştır. Proje, yaklaşık 13 milyon 500 bin dolarlık bir projedir, giderleri tamamen hükümetimiz tarafından finanse edilmektedir; fakat, orada ekiplerimiz vardır ve bu ekiplerimiz dağıtımı yapmaktadırlar. Üç ay önce başlanmıştır. Üç ayda 75 bin aileye, yaklaşık 480 bin kişiye doğrudan yardım dağıtılmıştır. 4 bin ton gıda dağıtım imkanı bulunmuştur, devam etmektedir. Proje aynen yürütülecek ve 12 ay süreyle bu yardım devam edecektir.

Sayın Cumhurbaşkanım, Nahçıvan için de özet bilgiler arz etmek isterim : 1991, 1992 ve 1993'te Nahçıvan'a birbirinden ayrı 89 yardım operasyonu yapılmış, 4.2 milyar Türk Lirası değerinde 8.500 ton yiyecek maddesi ve ilaç ulaştırılmıştır. Bu yardımı ulaştırabilmek için 467 Kızılay TIR'ı hareket halinde olmuştur; malzemeleri getirmiş, bir kısmını dağıtım teşkilatına vermiştir, bir kısmını kendisi dağıtmaktadır. 1994 yılında, Nahçıvan'da bir Kızılay itibat Amirliği kurulması istenmektedir. Bununla ilgili hazırlıklar da yapılmaktadır.

Sayın Cumhurbaşkanım, Afganistan'da, Mezariserif'te bir dispanser kurulması hükümetimiz tarafından bizden istenmiştir. Bununla ilgili olarak görevli arkadaşlarımız oraya gönderilmiştir; tıbbi uzman arkadaşlarımız inceleme yapmışlardır; malzemeler tespit edilmiştir, malzemelerin çoğu satın alınmıştır, hazırlanmıştır; ameliyathanesi de bulunan bir dispanserin gerektirdiği bütün malzemeler de alınmıştır; ancak, Kuzey Afganistan'daki savaş nedeniyle şu anda bekleme durumunda bulunmaktayız.

Sayın Cumhurbaşkanım, böylece, yardımlarla ilgili hususları arz etmiş oluyorum. Tabiiyle, aziz milletimiz yardıma ihtiyacımız olduğunu belirttiğimiz zaman, Kızılay'a olan güveninin gereği olarak bizim depolarımızı eksik bırakmamaktadır, doldurmaktadır. Önemli olan, ulaşımındaki güçlüklerdir, özellikle Bosna-Hersek'te olduğu gibi.

Uzun yollardan dolaşmak suretiyle ancak ihtiyaç sahiplerine ulaşma yollarını bulabilmekteyiz ve şimdi, son zamanlarda Bosna-Hersek'e gönderdiğimiz yardım malzemelerini Zagreb'te, yüksek bilginizden olduğu gibi, Türk Büyükelçisi ve Bosna - Hersek Büyükelçisi vardır: iki büyükelçinin organizasyonuna teslim etmekteyiz. Son yıllardaki bu dış yardımların gelişmesi, Kızılay'ın araç parkını yeni-

lemesini ve gücünü artırması gereğini meydana getirmiştir. Bugün Kızılay'da TIR, kamyon, kamyonet, otobüs, minibüs, kan nakil araçları, arazi araçları ve ambulanslardan oluşan 600 kusura taşıt mevcuttur. Bunların bir kısmını, hatırla büyük bir kısmını bağışla sağlamıştır, diğer bir kısmını kendi imkânlarını değerlendirerek yapmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanım, bütün bunları arz edince, Kızılay'ın 1994 yılı bütçesiyle ilgili de bazı rakamlar arz gereğini duyarım. 1994 yılı, 1993 bütçesinin yüzde 100 fazlasıyla düzenlenmiştir. Kızılay bütçeleri, 1991 yılı bütçesi yüzde 52 fazlasıyla, 1992 yüzde 55 fazlasıyla, 1993 yüzde 94, 1994 bütçesi yüzde 100 fazlasıyla... Bu, şununla mümkün olabilmektedir; Bütçe tahminlerini yaptığımız zaman, gelir bütçesinin karşısına koyduğumuz rakamları her yıl aşmaktayız. Gelir bütçesi rakamları yıl sonunda yüzde 100'ün üzerinde gerçekleşmektedir. Örneğin, 1993 yılı gelir tahminleri yüzde 136 gerçekleşmiştir; giderlerden bir tasarruf yapılarak bütçe sonunda bir birikim sağlanması düşünülmektedir. Her yıl olduğu gibi 1993 yılında da giderlerden yüzde 98 sarf olunmuştur. Tabii, en büyük yatırımlardan birisi, Kızılay Rant ve Sosyal Hizmet Tesisi'dir; Kızılay meydanında lütfedip temelini attığınız tesistir; hızla yürütülmektedir, subasman seviyesine gelinmiştir, bundan sonraki kısmı 1994 yılı içerisinde yürütülecektir. Bugüne kadar 38 milyar sarf edilmiştir. Özellikle derenin geçtiği bir alan olması nedeniyle, su baskını önlemek düşüncesiyle büyük bir harcama yapılmıştır, kazıklar çakılmıştır ve perde konulmuştur. Perde konulduğu için hatta, sağda solda su taşmaları görülmüş, ama tabiatıyla sonunda önlenmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanım, Kızılay, biliyorsunuz, devlet bütçesinden para almadan yürütmektedir hizmetlerini; ancak, devletimizin düzenlediği bir kısım operasyonların finansmanları karşılanmaktadır. Bağışlar her sene artmaktadır. Bizim için önemli olan özellikle gayrimenkul bağışlarıdır. Çünkü, mal canın yongasıdır; geliyor karşınıza Türk insanı, malını, mülkünü veriyor ve gidiyor. Çoğuna baktığımız zaman görüyoruz ki, bizden istediği çok basit şeylerdir; cenazesinin kaldırılmasını istiyor, mevlütünün okunmasını istiyor, çok çok, o tesisin üzerine kendi adının verilmesini istiyor; ama yaşantısını ve kendisinden sonra kalacak olan çocuklarının yaşantısını sağlamak için bir talepte bulunmadan veriyor. 1993 yılında 118 gayrimenkul bağışı yapılmıştır; bunların 1993 yılı değerleri 31 milyar 600 milyon liradır. Bundan önceki yıllarda da böyle olmuştur. Bu, bağışın yerinde kullanıldığına olan inancın bir sonucu olarak değerlendirilmesi gerekmektedir, diye düşünmekteyiz.

Sayın Cumhurbaşkanım, Kızılay'ın dış ilişkileri fevkalade etkili bir düzeyde yürütülmektedir. İkili ve çok yönlü olarak yürütülmektedir; konferanslarda aktif üye olarak görev yapmaktayız. Balkan Konferansı'nın aktif sözü dinlenilir, kendisine dikkat gösterilir üyesiyiz. Akdeniz Konferansı'nın, Akdeniz ülkeleri Kızılhaç-Kızılay Konferansı'nın sözü

dinlenen ve kendisine dikkat gösterilen üyesi olarak hizmet vermekteyiz. Şimdi, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Konferansı'na benzer bir yapıda, Karadeniz Kızılay ve Kızılhaç İşbirliği Konferansı diye bir konferans düzenlemek istiyoruz. Bunun önderi olmak istiyoruz. Karadeniz'e sahili bulunan ülkelerin tam üye, diğer ülkelerin, özellikle Orta Asya ülkelerinin de müşahit ve bizim federasyonumuz ile Kızılhaç Komitesi'nin de temsilci olarak katılabileceği bu konferans, 1994 yılı Eylül ayında İstanbul'da gerçekleştirmek istiyoruz. Bununla ilgili, Dışişleri Bakanlığı'yla görüşmelerimiz tamamlanmıştır ve şimdi Uluslararası Federasyon'un bünyesinde bunun gereklerini yerine getirmeye gayret ediyoruz.

Sayın Cumhurbaşkanım, tabiatıyla, Kızılay'ın temel felsefesi dil, din, ırk, milliyet, siyasi kanaat ve düşünce farkı gözetmeksizin, ayırım yapmaksızın insaniyetçilik olduğu için, uluslararası çatışmalarda ve uluslararası gerginliklerde ülkeleri birbirine yakınlaştırma, ülkelerin insanlarını birbirine sevdirmeye, böylece, kendi ülkesinde olduğu gibi bölgesinde ve dünyada barışı sağlama bakımından önemli katkıları, önemli çalışmaları olduğu şüphesizdir. Akdeniz Konferansı'nda, Kuzey Kıbrıs Kızılayı ile Güney Kıbrıs Kızılhaç'ının temsilcilerini yan yana oturtulmuşuz ve bu bizim gayretimizle olmuştur. Bu nedenle de Kuzey Kıbrıs Cumhurbaşkanı'ndan bir teşekkür mesajı da almışızdır; özellikle İstanbul toplantısında beraber dolaşmışlardır, siyasi çekişmeler devam etmiştir ülkeler arasında ama, insanların birbirlerine yaklaşması bakımından bunun önemli bir unsur olduğundan şüphe etmemekteyiz. Bulgaristan'la en sıkışık olduğumuz zamanlarda İstanbul'da yapılan Balkan Konferansı'nda Bulgar Kızılhaç Başkanı davet edilmiştir; gelmiştir, konferansta karşılıklı görüşüp bir mutabakata varma, devletlerarası bir mutabakata varma imkânı sağlanmıştır. Tabiatıyla, Körfez bunalımı sırasında

olanlar yüksek bilgilerinizdendir. Irak'la İran savaşı sırasında, dünyada ilk defa, bir ulusal dernek olarak bini aşkın esir mubadelesini Türk Kızılayı yaptı, Cenevre Sözleşmesi'nin koşulları içerisinde. Ne ondan evvel yapılmıştı vardır, ne ondan sonra yapılmıştı vardır. Kızılhaç Federasyonu'nun bu görevini, bir ulusal dernek olarak Kızılay, tarafların kendisine olan tarafsız davranışına olan, güveninden aldığı güçle yerine getirmiştir. Tabii, belirtmemeye hiç gerek yok, Yunanistan depremine en çok yardım gönderen ülkelerden birisi olmuştuzdur, ülkelerimiz arasındaki gerginliğe rağmen. Ermenistan'a giren TIR'lar Türk Kızılay'ının TIR'ları olmuştur; 20'yi aşkın TIR, devletin, hükümetin yardımını, Kızılay'ın yardımını arka arkaya Ermenistan depremine ulaştırmasını ve orada dağıtım yapmasını bilmiştir.

Sayın Cumhurbaşkanım, böylece, zati devletlerine Kızılay'ın son yıl ve hemen arkasındaki yıllar, özellikle yardım çalışmalarıyla ilgili ağırlık taşıyan hizmetlerinden bilgiler arz etmeye çalıştım. Zamanınızı almamaya gayret ettim; ama, aldığımı görüyorum yine.

Sayın Cumhurbaşkanım, lütfettiniz, Genel Merkez Kurulumuzu teşrif ettiniz. Kabul buyursanız, size, Kızılay'ın en büyük nişanı olan altın madalyasını takdim etmek istiyorum. Sayın Cumhurbaşkanım siz, bütün hayatınızda, siyasi hayatınızın her kesiminde ilginizi Kızılay'dan hiç esirgemediniz. Bugün Kızılay'ın Tüzüğüne belirtilen yüksek hamisisiniz; Tüzüğü öyle başlıyor Kızılay'ın. Cumhurbaşkanı'nın yüksek himayesinde diye; ama, siz bütün hayatınızda, siyasi hayatınızın her kesiminde Kızılay'ın daha güçlü çalışmasını sağlamak için yardımınızı esirgemediniz, ona elinizi uzatma, onu güçlü kılmak için bütün imkânlarınızı kullandınız. Lütfediniz kabul buyurunuz, Kızılay'ın altın madalyasını size takdim etmekten onur duyduğumu ifade ederek, onursal üyelik madalyası, Kızılay'ın üyeliğinin belgesi ve altın madalyamız Sayın Cumhurbaşkanım.

YURTDIŞI YARDIMLARIMIZ SÜRÜYOR

Ermeni saldırıları nedeniyle evlerini terk eden onbinlerce Azeri için, Azerbaycan'ın Berde ve Ağcabedi bölgelerinde Kızılay tarafından kurulan çadırkentlerin malzemeleri, 23 Ekim 1993 tarihinde Dışışleri Bakanı Hikmet Çetin'in de katıldığı törenle Ankara'dan yola çıkarılmıştı.

1992 ve 1993 yıllarında 36 ülkeye 220 milyon dolar değerinde toplam 282 bin ton insani yardım yapıldı. Kızılay aracılığıyla gönderilen bu yardımlar 16 uçak, 652 TIR ve 43 gemi ile sevk edildi.

Bosna - Hersek'e 1991 Kasımı'ndan bu yana yapılan yardımlar ise, 16.2 milyon doları buldu. Bu yardımların 11 milyon dolarlık kısmı çeşitli gıda, ilaç ve ihtiyaç malzemesi, 5.2 milyon dolarlık kısmı da nakdi olarak ulaştırıldı.

Kuzey Irak'a yönelik yardımlar da sürdürölüyor. Dohuk, Erbil ve Süleymaniye'deki Kızılay ekipleri, üç ay içinde 75 bin aileye mensup yaklaşık 480 bin kişiye, 4 bin ton gıda dağıttı.

Öte yandan Kızılay, Ermeni saldırıları sonucu evlerini terk eden Azeriler için de, Azerbaycan'ın Berde ve Ağcabedi yörelerinde 10 bin kişiyi barındırabilecek kapasitede iki çadırkent kurdu. Berde'deki kampa bugüne kadar 333 aile yerleştirildi. Bu ailelere mensup 1640 kişinin bütün ihtiyaçları da yine Kızılay'ca karşılanmaktadır.

AZERBAYCAN - BERDE

AZERBAIJAN -
BERDE'de Kızılay çadır-
kentinin genel görünüşü

AZERBAIJAN -
BERDE'de Kızılay
çadırlarına yerleşen
göçmen Azeriler

Kuzey Irak - ERBİL'de
yardım dağıtımı

Kızılay Genel Md. Yrd.
Ender Tamer, yardım
çalışmaları ile ilgili olarak
DOHUK'ta bir brifing verdi.

Kuzey Irak - ERBİL'de
yardım dağıtımı

Kuzey Irak - ERBİL'de
Kızılay'ın yardımları
dağıtılırken

Kuzey Irak - ZAHO'da
Kızılay yardımlarının
dağıtımı

Kuzey Irak - ERBİL'de
Kızılay yardımlarının
dağıtımı

ERBİL TÜRKMEN DOĞUŞ OKULU AÇILDI

Erbil Türkmen Doğuş Okulu, Kızılay Genel Müdür Yardımcısı Ender Tamer'in de katıldığı bir törenle öğretime açıldı. 1000 Türkmen öğrencinin Türkçe öğretim göreceği okulun, kırtasiye ve malzemeleri Kızılay'ca karşılandı. Kızılay, öğrencilerin ek beslenmeleri için okula un, süt ve şeker yardımında da bulunuyor.

Öte yandan Kızılay, Kifri Türkmen Okulu'na yaptığı kırtasiye ve gıda yardımlarını da sürdürüyor.

AZERBAIJAN - AĞCABEDİ ve BERDE'de KIZILAY ÇADIRKENTLERİ